

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
201/2016	Fylkesrådet	31.05.2016

Høring - Raselva kraftverk - Narvik kommune

Sammendrag

I denne saken gir fylkesrådet uttalelse til byggingen av et småkraftverk (vann) i Raselva i Narvik kommune. Uttalelsen går til Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) som er den myndigheten som kan gi tillatelse til slike utbygginger.

Fylkesrådets uttalelse er basert på regional politikk slik denne er formulert blant annet i «Regional plan om små vannkraftverk i Nordland» vedtatt av fylkestinget i sak 13/12 februar 2012.

Fylkesrådet anbefaler NVE å gi tillatelse til å bygge Raselva kraftverk. Kraftverket vil årlig bidra med ny fornybar energi tilsvarende 6,9 GWh og vil ikke medføre store negative konsekvenser for landskap, friluftsliv eller naturmangfoldet.

Tiltaket medfører negative konsekvenser for reindriften spesielt under anleggsperioden og fylkesrådet ber om at denne legges utenom de perioder på året hvor reinen beiter i området.

Bakgrunn

Utsatt frist

Nordkraft Prosjekt AS søker om konsesjon for å bygge og drifte Raselva kraftverk i Narvik kommune. Høringsfristen er 23. mai, men Nordland fylkeskommune har fått utsatt frist til 1. juni.

Fall og minstevannføring

Søker ønsker å utnytte fallet i Raselva via en ca. 2150 meter lang nedgravd rørgate. Vannføringen i Raselva fra inntaksdammen til fjorden vil bli vesentlig redusert store deler av året til ca. 40% av naturlig vannføring. Fra inntaket vil det slippes minst 15 liter vann/s om vinteren og 65 l/s om sommeren ut i elva (minstevannføring).

Inntak, rørgate og kraftstasjon

Ved inntakskulpen vil vannstanden kunne variere ca. 1 meter, men det etableres ikke reguleringsmagasin. Inntaket til kraftverket vil plasseres i Raselva på om lag kote 450. Rørgaten vil gå vest for elva. Det foreligger alternativ rørgate. Kraftstasjon vil ligge ved

Figur 1. Teknisk plan for Raselva med to alternativer for nedgravd rørgate (Svart stiplet linje). Blå stiplet linje utgjør nedbørfeltet (det område som fanger opp vannet som føres ut i elva).

Det er planlagt midlertidig anleggsvei langs rørgata og permanente stikkveier fra eksisterende veier for adkomst til kraftstasjon og inntak. Kraftstasjonen vil ligge rett ved eksisterende 22 kV linje og vil bli tilknyttet denne linja via nedgravd kabel. Kraftverket kan ikke tilknyttes dagens nett uten tiltak.

2

sommeren. Kraftverkets utbyggingspris er beregnet til 5,2 kr/kWh.

Raselva renner ut i Rombaksfjorden i indre Ofoten. Elva er allerede påvirket av kraftutbygging i forbindelse med overføring av vann til Sildvik kraftverk.

Andre utbygde/planlagte kraftverker i området

Sildvik kraftverk er et mellomstort kraftverk med installert effekt på 65 MW med reguleringer og overføringer.

Ved Nygård finnes det både et vind- (40 MW) og et vannkraftverk (25MW). Vannkraftverket er med reguleringer og overføringer. Dette gjelder også for Håkvik kraftverk (12 MW).

Det er dessuten flere vannkraftverk av ulik størrelse i området som ikke er beskrevet her.

Problemstilling

Opplysninger fra konsesjonssøknaden om virkninger og konsekvenser for miljø og samfunn er oppsummert i vedlegg 1.

Samlet vurdering og belastning

Tabell 1 Samlet vurdering av konsekvenser (fra konsesjonssøknaden)				
Tema	Verdi	Omfang	Konsekvens	Søker/konsulents vurdering
Rødlistearter	Liten	Lite negativt	Liten negativ	Konsulent
Terrestrisk miljø	Liten	Lite til middels neg.	Liten negativ	Konsulent
Akvatisk miljø	Liten	Lite negativt	Liten negativ	Konsulent
Verneplaner og nasjonale laksevassdr.	Liten	Lite negativt	Ingen	Søker
Landskap og inngrepsfrie nat.område	Liten	Lite til middels neg.	Liten negativ	Søker
Kulturminne og kulturmiljø	Liten	Lite til middels neg.	Liten negativ	Søker
Reindrift	Middels	Middels negativ	Middels negativ	Søker
Jord- og skogressurser	Liten	Lite negativt	Liten negativ/Ingen	Søker
Ferskvannsressurser	Liten	Lite negativt	Liten negativ/Ingen	Søker
Brukerinteresser	Liten	Lite negativt	Liten negativ/Ingen	Søker
Samfunn	Liten	Lite positivt	Liten positiv	Søker
Kraftlinjer	Ingen	Lite negativt	Liten negativ/Ingen	Søker
Brudd på dam og trykkrør	Liten	Lite negativt	Liten negativ	Søker
Alternativer	Liten	Lite negativt	Liten negativ	Søker

I konsesjonssøknaden er det vurdert samlet belastning av tiltaket, videre følger en oppsummering dette:

Det påpekes at influensområdet har liten verdi for biologisk mangfold og virkninger på dette vil være mellom lite og middels negativt gitt at avbøtende tiltak blir fulgt opp. Rørgatetraseen gir det største negative utslaget. Området er allerede påvirket av inngrep fra Sildvik kraftverk og jernbanen (Ofotbanen) samt ulike veier. Tilleggsbelastningen på landskap og friluftsliv vurderes ikke å være avgjørende for prosjektet. Etter Reindriftsforvaltningens vurdering vil

tiltaket berøre reindriftsinteressene i stor grad. Det forutsettes derfor et samarbeid mellom utbygger og reindriftsinteressene for å komme fram til avbøtende tiltak slik at ulempene under anleggsdriften blir minst mulige.

Tiltakshavers foreslåtte avbøtende tiltak

- Valg av rørtrase med minst konflikt med furuskog og gamle furutrær
- Unngå hjulspor i terrenget
- Minstevannføring (tidligere omtalt)
- Unngå større anleggsarbeider i yngle- og hekkeperioden om våren og sommeren
- Jord fra grøfter lagres adskilt og legges tilbake etter ferdigstillelse for å unngå tilsåing av fremmede arter.
- Tilpassing av tekniske installasjoner til landskapet- grave ned rør og rydde etter anleggsarbeidet.
- Myke overganger i start/stop faser ved kraftproduksjon
- Støydemping av kraftverket

Fylkeskommunens ansvarsområder

Kulturminner

Tiltaket er ikke i konflikt med kjente, verneverdige kulturminner. Alle kulturminner er imidlertid ikke registrert. Hvis det gis konsesjon for utbygging, vil det pålegge utbygger en aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle treffe på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd.

Friluftsliv

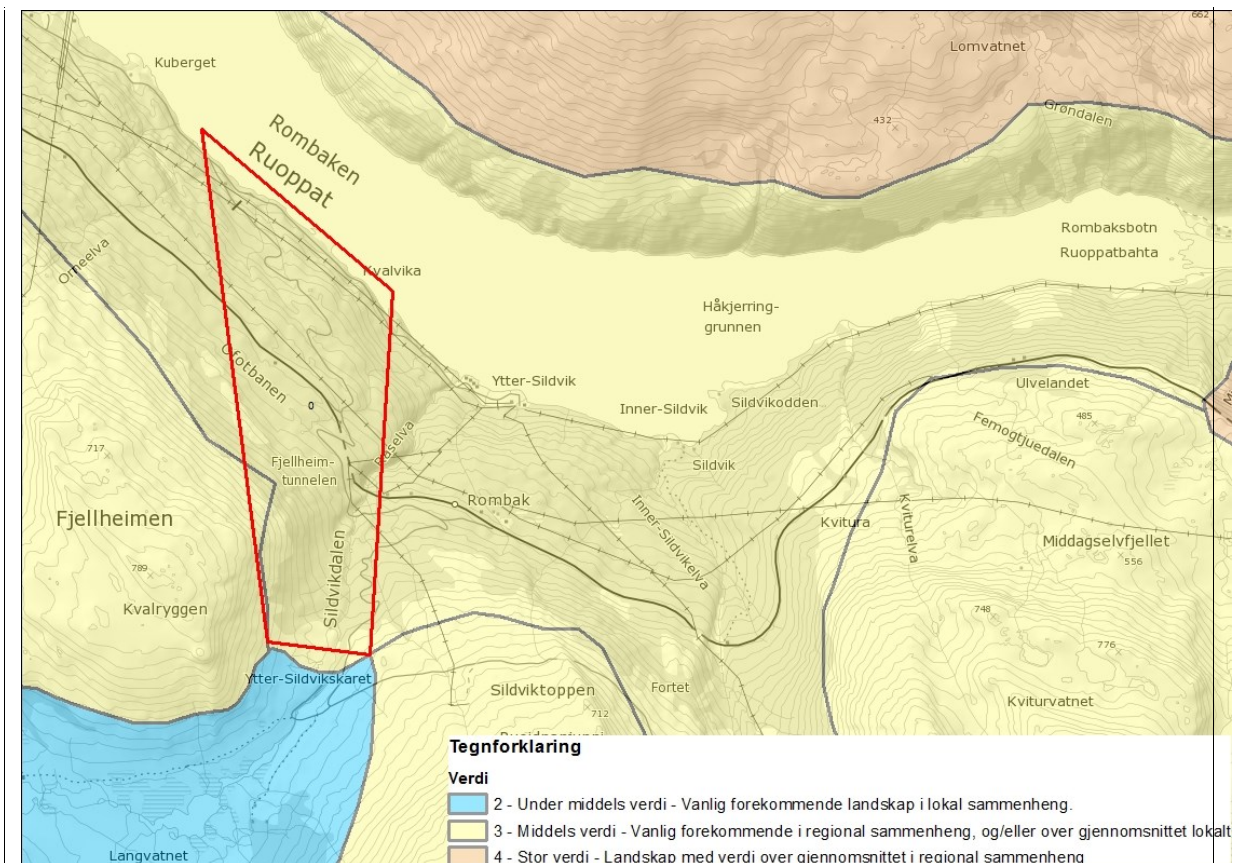
Utbyggingen vil påvirke flere kartlagte friluftslivsområder av verdien viktig. Anleggsveien til Sildvik benyttes til turgåing og området benyttes til både jakt og fiske. Fjordlandskapet og flere kulturminner tilfører området opplevelses- og kunnskapsverdier.

Vannforvaltning

Tiltaket vil berøre elven (174-97-R) fra Langvatnet og ned til Raselva og selve Raselva (174-96-R). Tiltaksområdet ligger i vannområde Ofotfjorden. Raselva har allerede sterkt redusert vannføring på grunn av fraføring av vann til Sildvik kraftverk og er derfor allerede sterkt modifisert. Raselva har unntak for miljømål, mens elven fra Langvatnet har miljømål god økologisk tilstand innen 2021. Sistnevnte har ingen registrerte påvirkninger. Det er NVE som sektormyndighet som skal vurdere om de økologiske forholdene i vannforekomsten vil endres negativt som følge av kraftutbyggingen, og om miljømålet vil nås (vannforskriften §12).

Landskap

Tiltaksområdet vil påvirke landskapstypen nedskåret fjordlandskap. Landskapet er preget av tekniske inngrep som bygninger, vei- og ledningsnett, bygder og tettsteder og et lavt jordbrukspreg. Landskapet er vanlig forekommende i regional sammenheng, og/eller over gjennomsnittet lokalt og er satt til middels verdi.

Figur 2. Landskapet ned mot Rombakfjorden er kartlagt til middels verdi. Rød figur viser tiltaksområdet.

Andre uttalelser

Andre instansers uttalelse vil legges ved dersom disse foreligger før behandling i fylkesrådet.

Fylkesmannen i Nordland

Hverken berggrunnen eller løsmasser indikerer at området innehar spesielle naturverdier. Fylkesmannen er enig i Ecofacts vurdering om at influensområdet har liten naturfaglig verdier. Det er ikke registrert truede eller verdifulle naturtyper i her. (...)

Det er heller ikke påvist truede eller prioriterte arter i influensområdet. Det akvatiske miljøet er lite undersøkt, men det er ikke grunn til å tro at mangfoldet her er spesielt høyt eller at det forekommer sjeldne arter. (...)

Tiltaket vil føre til en betydelig reduksjon av vannføringen i Raselva, og dette vil påvirke de fuktkrevende systemene Dette vil trolig gå utover samfunn av fuktkrevende moser i sprutsoner og langs elva. Det er imidlertid kun trivielle arter som blir berørt. Virkningen av tiltaket på biologisk mangfold vurderes til å være mellom lite til middels negativt.

Friluftsliv

Det her aktuelle området utgjør et viktig utfarts- og friluftslivsområde primært for

befolkningen i Narvik. Sommerstid er det en del ferdsel i Sildvikdalen. En utbygging vil selvfølgelig redusere en av få virkelig naturkvaliteter som er igjen her.

Reindrift

Tiltaksområdet er en del av Skjomen reinbeitedistrikt, og området brukes store deler av året. Området sør for tiltaksområdet er svært viktig for reindrifta, blant annet med oppsamlingsområde, gjeterhytter og gjerdeanlegg. Selve tiltaksområdet har mindre verdi for reindrifta enn fjellområdene, men reinen trekker imidlertid også nedover dalen og beiter der. For å unngå påkjørsler av jernbanen, er det viktig at reindrifta kan drive reinen bort fra dette området. Vi har vært i kontakt med Skjomen reinbeitedistrikt, og de er opptatt av at dersom det kommer anleggsveier i området med bom, må distriktet få tilgang til åpne opp bommen slik at de kan drive ut rein som er i fare for å bli påkjørt av jernbanen.

Fylkesmannen vurderer at de største negative konsekvensene for reindrifta av omsøkte tiltak, knytter seg til anleggsperioden.

Vurderinger

Kraftverkets konflikt med miljø og andre arealbruksverdier

Tema	Aktuelle tema i småkraftplanens kap. 2
Naturtyper Bekkekløft	B6. Ved registrerte bekkekløfter av liten verdi skal en restriktiv med å tillate utbygging.
Reindrift	E2. Innenfor reindriftens kalvingsområder skal man være svært restriktiv med å gi tillatelse til kraftverk som kan virke forstyrrende på kalvingsaktivitet. Det skal stilles krav om lydisolering av kraftstasjon og regulering av ferdsel i kalvingsperioder. Dette skal skje i samråd med reindriftsutøvere.
Fjordlandskap	E4. I områder for reindrift av middels verdi skal man være varsomme med å tillate utbygging av små vannkraftverk I fjordlandskap med middels og liten verdi skal man være varsomme med å tillate utbygging.
Friluftsliv	I13. For områder som klassifiseres som viktige friluftsområder, skal man være varsomme med å tillate utbygging og sekundærinngrep som reduserer verdien for friluftslivet.
Samlet vurdering av konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier	Raselva kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: <i>Prioriterte med betingelser</i> Utbygging kan i de fleste tilfeller tillates, men det skal utvises varsomhet med å redusere områdets miljøverdier. Det er dokumentert at utbyggingen er samfunnsnyttig.
Vurdering av positive samfunnsvirkninger	
Positive samfunnsvirkninger	Raselva kraftverk vil årlig bidra med ny fornybar energi tilsvarende 6,9 GWh, hvorav 1,6 GWh vil produseres om vinteren.
Vurdering Raselva kraftverk	
Fylkesråden anbefaler NVE å gi tillatelse til å bygge Raselva kraftverk. Kraftverket vil	

årlig bidra med ny fornybar energi tilsvarende 6,9 GWh og vil ikke medføre store negative konsekvenser for landskap, friluftsliv eller naturmangfoldet.

Tiltaket medfører negative konsekvenser for reindriften. Området hvor inntak og rørgate skal bygges ligger i vår-sommer og høstbeiteområdet til reinen. På fjellet rett ved inntaket er det et oppsamlingsområde for rein med tilhørende anlegg. Sildvikdalen fungerer som transportvei til reindriften. Ved en eventuell konsesjon forutsetter fylkesråden at all aktivitet i området knyttet til vannkraft-utbyggingen skjer i samråd med reindriftsutøvere.

Det er noe usikkerhet knyttet til naturmangfoldet nederst langs Raselva og langs den alternative traseen. Fylkesråden anbefaler derfor at ytterligere befaringer gjennomføres i forkant av utbygging. Skulle det mot forventning bli kartlagt viktige naturtyper og arter bør det tas hensyn til disse ved valg av trase.

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø er beskrevet tidligere i dette dokumentet.

Vedtakskompetanse

Det vises til fylkestingssak 52/16 «Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget» hvor det i reglementets punkt 3.27 fremgår at fylkesrådet har myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon, påklage vedtak og fremme innsigelse til andre vassdragsinngrep og – anlegg (jf. § 3 punkt a og b) etter vannressursloven § 8.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet anbefaler Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) å gi konsesjon til Nordkraft for å bygge Raselva kraftverk.
2. Dersom det blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften §12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftnæringa, og anleggsperioden må legges utenom de perioder på året reinen beiter i området.
 - b. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.
 - c. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjonen og tilhørende infrastruktur.
 - d. Tiltakshavers foreslåtte avbøtende tiltak må inn i konsesjonsvilkårene.

Bodø den 23.05.2016
Ingelin Noresjø
fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
sign

31.05.2016 Fylkesrådet
FRÅD-201/2016
Vedtak
Innstillingen enstemmig vedtatt

Vedlegg:

Tittel	DokID
Vedlegg 1 - Virkninger - samfunns- og miljøforhold fra konsesjonsøknaden - Raselva kraftverk	707283
Til høring - søknad om bygging av Raselva kraftverk	684554
Konsesjonssøknad	684556